THE ISRAELITE PRESS
The only Jewish Newspaper in Western Canada.
דאָס אידישע וואָרט
Office and Place of Business: Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave., E.
Published daily except Saturday and Sunday.
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA.
Subscription: $6.00 per year.
Established 1910 Phones: 55 409—52 213
WINNIPEG — MANITOBA

די נייע ציוניסטישע עקזעקוטיווע און איר פראָגראַם

די דערוויילונג פון דער נייער ציוניסטישער עקזעקוטיווע און נחום סאָקאָלאָוס דערקלערונג פון איר פראָגראַם פון וויטערדיקער טעטיקייט, באַשטעטיקט אינזער מיינונג, אז די עגדערונג אין דער ציוניסטישער פירערשאַפט איז מער א פערזענלאַכע, ווי אן אינערלאַכע, און אז כאָטש וויצמאַן איז באַזייטיקט געוואָרן, האָט אָבער זיין פּאָליטיק אויפ'ן קאָנגרעס געזיגט.

דער פערסאָנאַל פון דער נייער עקזעקוטיווע איז פאַקטיש אינגאַנצן א פראָ־וויצמאַניסטישער. אמווייניקסטנס האָבן אַלע גרופּן און פערזאָנען וואָס האָבן באַקעמפט וויצמאַנען נט געקראָגן קיין צומרוט צו דער עקזעקוטיווע, רבי מאיר בערלין, מזרחי פאַרשטייער און דער אַלטער עקזעקוטיווע, וועלכער האָט ביסער באַקעמפט וויצמאַנען, איז פאַרבונדן געוואָרן מיט דער העשל פאַרבאַשטיינג, אַ מעסקערער פאַרבאַטער פון דער מזרחי ריכטונג, און שפּרינצאַק, פאַרשטייער פון דער אַרבעטער פאַרטיי איז דער אַלטער עקזעקוטיווע. וועלכער האָט אויך באַקעמפט וויצמאַנס פאָליטיק, איז באַזייטיקט געוואָרן לטובת בערל לאַקער.

די צווייט פאַרשטייער פון די אַלגעמיינע ציוניסטן אין דער נייער עקזעקוטיווע, פּראָפעסאָר בראָדעצקי און עמנואל נויטמאַן, זיינען וויצמאַנס מיטאַרבעטער. אפילו די בראַנדייס גרופּע האָט ניט געקראָגן קיין פאַרטרעטערשאַפט. און דר. אַרלאָזאָרוו, איינער פון דער אַלטער פאַרשטייער אין דער נייער עקזעקוטיווע און א מיטגליד פון דער אַלטער, האָט תמיד געשטיצט וויצמאַנס פּאָליטיק.

וואָס איז שייך דער פּראָגראַם דעקלאַראַציע וואָס נחום סאָקאָלאָוו האָט געמאַכט, וואָלט דר. וויצמאַן זיכער געקאָנט אונטערשריבן זיך אונטער איר מיט ביידע הענט. די וויטיקסטע פונקטן אירע זיינען מיטאַרבעטערשאַפט מיט דער בריטישער רעגירונג און די שטרעבונג צו א פאַרשטענדיקונג מיט די אַראַבער. — די פּאָליטיק, וואָס וויצמאַן האָט כסדר נאָכגעפאָלגט.

ניט אומזיסט האָט די פּראָגראַם דערקלערונג אַזוי אויפגערודערט די רעוויזיאָניסטן און ניט אומזיסט האָבן זיי גלייך דערקלערט קריג דער נייער עקזעקוטיווע און דעם נייעם פירער, וואָס זיי האָבן נאָר־וואָס געהאַלפן צו דערוויילן: זיי האָבן זיך ביים סוף פון'ם קאָנגרעס דערפילט. אז זיי האָבן באַמת גאָרנישט ניט אויסגעפירט, און אויב זיי איז געלונגען צו באַזייטיקן וויצמאַנען פון דער פירערשיפט, פאַרבלייבט אָבער וויצמאַנס פּאָליטיק וויטער אין קראַפט.

און דר. וויצמאַן האָט ניט געמאַכט קיין טעות, ווען ער האָט דערקלערט ביי זיין געזעגענונג מיט דער אַרבעטער פראַקציע ביים קאָנגרעס, אז ער באַטראַכט זיין באַזייטיקונג פון דער פירערשאַפט ווי א צייטווייליקע. און אז ער האָפט נאָך צוריק צו באַגעגענען זיך מיט זיי אין דער אַרבעט.

דר. וויצמאַן האָט געליטן ניט פאַר זיינע זינד, נאָר פאַר די זינד פון דער בריטישער רעגירונג. דער קאָנגרעס האָט "געזאָגט דער שוואַרץ, און געמיינט די שנור", — ער האָט געדאַרפט אויסדריקן אויף וועלכן ס'איז אופן זיין פּראָטעסט, און ער האָט געטראָפן וויצמאַנען.

אָבער די נייע עקזעקוטיווע מיט דעם נייעם פירער אין שפּיץ, — א פירער וואָס האָט כסדר געאַרבעט האַנט־אין־האַנט מיט וויצמאַנען, — וועט וויטער גיין אין וויצמאַנס דרכים, און וועט אָנפירן די ציוניסטישע טעטיקייט אין זיין גייסט, — אינ'ם גייסט פון פּראָקטיש שער אַרבעט וואו אזא איז נאָר מעגלאַך, פון מיטאַרבעטערשאַפט מיט דער בריטישער רעגירונג און פון גיין אויפ'ן וועג פון א פאַרשטענדיקונג מיט די אַראַבער, פאַרשווייגנדיק צוליב דער דערגרייכונג פון די צילן די וויטערע ענד־צילן פון'ם ציוניזם.

אין דעם צוזאַמענשטעל פון דער נייער ציוניסטישער עקזעקוטיווע און איר פּראָגראַם שפּיגלט זיך אָפּ וויצמאַנס פולשטענדיקער זיג, כאָטש ער אַליין האָט דערווייל געמוזט אויזקשטעלן זיך אָן א זייט פון'ם פּראָגראַם פון דער ציוניסטישער באַוועגונג.

היטלערס זיג אַרויסגעריסן פון זיינע הענט

אפשר האָט דער עגגלישער פּובליציסט אין לאָנדאָנער "סאַנדיי טיימס" אביסל מגזם געזען די זוירקונג פון'ם אַנטיסעמיטיזם אויף דייטשלאַנד פינאַנציעלער קאַפּאַסטראָפע. — ניט־אידן, סיי אידישע פריינט און סיי אידישע שונאים, זיינען געגוויסן בכלל איבערצוטרייבן די אידישע זוירקונג אויף דעם פינאַנציעלן מצב פון דער וועלט.

עס לאָזט זיך אָבער לייכטן, אז א סך אמת איז דערינען פאַראַן. דייטשלאַנדס מצב איז בכלל זייער א שווערער, און אויב די אידישע פינאַנסיען, דערשערקנדיק זיך פאַר היטלערס דראָהונגען צו קאָנפּיס־קירן די אידישע פאַרמעגנס ווען ער זאָל אריין אין מאַכט, האָבן אַרויס־געצויגן א טייל פון זייערע קאַפּיטאַלן פון לאַנד, האָט דאָס זיכער גע־קאָנט ווירקן צו דערנעענטערן די איצטיקע קאַטאַסטראָפע.

אפשר האָט טאַקע היטלער דאָס געוואָנשן. דער היטלעריזם קאָן ניט וואַקסן אויף א געזונטן כאָדן. ער צעבליט זיך מיט זיינע גיפטיקע קע בלומען דוקא אין א קריזיקלאַכער אַטמאָספערע פון חורבן אין דער עקאָנאָמישער חורבן פון דייטשלאַנד איז היטלערס בעסטער באָדן פאַר דער דערגרייכונג פון זיין ציל.

וואָלט די וועלט ניט באַגריפן די היטלעריסטישע געפאַר, וואָלט זי געלאָזן דייטשלאַנד גיין צו איר חורבן. די קאָמוניסטן קאָנען זיך מיינען, אז דער חורבן וואָרט זיי געשפּיטן אויף די הענט, אָבער דאָס זעט אונז אויס צו זיין א גרויסער טעות — די היטלעריסטן זיינען אָן א פאַרגלייך שטאַרקער פון זיי, און זיי, די היטלעריסטן, באַנצאַן זיך מיט לאָזונגען וואָס זיינען פאַרשטענדלאַכער אין מער אָנגעמאַכט פאַר'ן המון.

מיט דער פינאַנציעלער היילף וואָס די וועלט גיט איצט צו דייטש־לאַנד וועט דאָס לאַנד גערעאַליזירן פון כאַאָס, און דערמיט דערוויל אויך פון היטלערס ממשלה. וואָס וואָלט מסתמא געפירט זייער שנעל צו א נייער ווערלד־מלחמה.

אינגאַנצן וועט נאָך דערמיט ניט פאַר זיינע זינד, נאָר פאַר די זינד פון דער בריטישער רעגירונג. דער קאָנגרעס האָט "געזאָגט דער שוואַרץ, און געמיינט די שנור", — ער האָט געדאַרפט אויסדריקן אויף וועלכן ס'איז אופן זיין פּראָטעסט, און ער האָט געטראָפן וויצמאַנען.

אָבער די נייע עקזעקוטיווע מיט דעם נייעם פירער אין שפּיץ, — א פירער וואָס האָט כסדר געאַרבעט האַנט־אין־האַנט מיט וויצ־מאַנען, — וועט וויטער גיין אין וויצמאַנס דרכים, און וועט אָנפירן די ציוניסטישע טעטיקייט אין זיין גייסט, — אינ'ם גייסט פון פּראָקטי־שער אַרבעט וואו אזא איז נאָר מעגלאַך, פון מיטאַרבעטערשאַפט מיט דער בריטישער רעגירונג און פון גיין אויפ'ן וועג פון א פאַרשטענדי־קונג מיט די אַראַבער, פאַרשווייגנדיק צוליב דער דערגרייכונג פון די צילן די וויטערע ענד־צילן פון'ם ציוניזם.

אין דעם צוזאַמענשטעל פון דער נייער ציוניסטישער עקזעקו־טיווע און איר פּראָגראַם שפּיגלט זיך אָפּ וויצמאַנס פולשטענדי־קער זיג, כאָטש ער אַליין האָט דערווייל געמוזט אויזקשטעלן זיך אָן א זייט פון'ם פּראָגראַם פון דער ציוניסטישער באַוועגונג.

וואָס ווייסט זשאַבאָטינסקי וועגן תל־חי

פון אליהו גאָלאָמב

דער פירער פון דער רעוויזיאָניס־טישער פאַרטיי האָט היינטיקס מאָל באַשאַרפן צו ברעכן זיין מנהג, שוין פופצן יאָר ווי ער איז זיך נוהג ניט צו פּטר'ן זיין הייליקע צייט אויף צו לייענען אַרטיקלען קעגן אים און קעגן זיין פאַרטיי. היינטיקסמאָל האָט ער גובר געווען זיין פּרינציפּ און ער האָט אריינגעקוקט אין א קעגנערישן מאַ־מר. האָט ער זיך דאָרט דערוואוסט, אז מען באַשולדיקט אים אז ער איז געווען קעגן דער פאַרטיידיקונג פון תל־חי, דאָס הייסט איינגעטלאַך אז ניט ער אין ניט זיין פאַרטיי האָבן גאָר קיין רעכט ניט צו גרויסן זיך מיטן נאָמען פון תל־חי און פון די העלדן פון תל־חי, אזוי ווי זייער שטיינער איז. און ער האָט זיך דאָרט דער־וואוסט, איז ער געווען אין כעס און ער איז אַרויסגעגאַנגען אַפּלייקע־נען און אויפקלערן.

וואָס זשע דערציילט זשאַבאָטינסקי וועגן זיין האַלטונג אין יענע טעג פון די תל־חי געשעענישן?

איינגעטאָן באַשעטיקט ער די פאַקט־טען, וואָס זיינע קעגנער האָבן גע־בראַכט אין זייערע אַרטיקלען. אדרבה, ער גיבט אויך איצט, אז "דער פאַרטיידיקונג תל־חי זיין הייליקע צייט אויף צו לייענען אַרטיקלען קעגן אים און קעגן זיין פאַרטיי. היינטיקסמאָל האָט ער גובר געווען זיין פּרינציפּ און ער האָט אריינגעקוקט אין א קעגנערישן מאַ־מר. האָט ער זיך דאָרט דערוואוסט, אז מען באַשולדיקט אים אז ער איז געווען קעגן דער פאַרטיידיקונג פון תל־חי, דאָס הייסט איינגעטלאַך אז ניט ער אין ניט זיין פאַרטיי האָבן גאָר קיין רעכט ניט צו גרויסן זיך מיטן נאָמען פון תל־חי און פון די העלדן פון תל־חי, אזוי ווי זייער שטיינער איז. און ער האָט זיך דאָרט דער־וואוסט, איז ער געווען אין כעס און ער האָט זיך מיטן נאָמען פון תל־חי און פון די העלדן פון תל־חי, אזוי ווי זייער שטיינער איז. און ער האָט זיך דאָרט דער־וואוסט, איז ער געווען אין כעס און ער איז אַרויסגעגאַנגען אפּלייקע־נען און אויפקלערן.

וואָס זשע דערציילט זשאַבאָטינסקי וועגן זיין האַלטונג אין יענע טעג פון די תל־חי געשעענישן?

איינגעטאָן באַשעטיקט ער די פאַקט־טען, וואָס זיינע קעגנער האָבן גע־בראַכט אין זייערע אַרטיקלען. אדרבה, ער גיבט אויך איצט, אז "דער פאַרטיידיקונג תל־חי זיין הייליקע צייט אויף צו לייענען אַרטיקלען קעגן אים און קעגן זיין פאַרטיי. היינטיקסמאָל האָט ער גובר געווען זיין פּרינציפּ און ער האָט אריינגעקוקט אין א קעגנערישן מאַ־מר. האָט ער זיך דאָרט דערוואוסט, אז מען באַשולדיקט אים אז ער איז געווען קעגן דער פאַרטיידיקונג פון תל־חי, דאָס הייסט איינגעטלאַך אז ניט ער אין ניט זיין פאַרטיי האָבן גאָר קיין רעכט ניט צו גרויסן